No. 7. OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM. Rok III.

NA STRAŻY

DWUTYGODNIK

ORGAN ŚLĄSKIEGO WOJEW. KOM. W. F. i P. W.

Redakcja i Administracja
Katowice, ulica Pocztowa 11

Telefon No. 13-60
P. K. O. Katowice 305 300

Prenumerata: roczn. 12 zł, kwart. 3 zł., miesięczn. 1 zł.

KATOWICE 28 kwietnia 1929



KOLEJOWE PRZYSPOSOBIENIE WOJSKOWE

Szeregi olbrzymiej armji pracy, budującej mocne podwaliny pod gmach naszego Państwa, wzmocnione zostały przez potężny, uświadomiony obywatelsko i karny oddział — Kolejowe Przysposobienie Wojskowe. Wchodzimy na wielki, rozległy teren pracy, świadomi szczytnych obowiązków, jakie bierzemy na swe barki, chcąc spełnić swoją powinność względem Odrodzonej i utrwalającej swe mocarstwowe stanowisko Ojczyzny.

„Wyścigiem pracy do potęgi Jutra" — hasło to, rzucone przez Wodza Narodu, stało się treścią każdego przedsięwzięcia. Głęboko odczuwamy swe posłannictwo w wielkiej rodzinie narodów Europy i całego świata, chcemy oprzeć naszą przyszłość na niekruszonych podstawach, zdobyć pełną niezależność gospodarczą, jak osiągnęliśmy suwerenność polityczną. Pracę swą kontynujemy z całą świadomością odpowiedzialności wobec przyszłych pokoleń.

Dobrobyt nasz, jaki zdobywamy na wszystkich polach życia gospodarczego, musimy oprzeć na sile poczucia naszych obowiązków, aby rozpoczęte dzieło doprowadzić do końca, i na sile zbrojnej, aby dać odpór wrogom, mogącym czynić zakusy na nasz byt niepodległy.

Siły te powinniśmy z całem samozaparciem wydobyć, aby nie powtórzyły się nieszczęsne dzieje wieku XVIII. Spójrzmy w przeszłość, — ile krwi, trudów i poświęcenia kosztowało Naród polski zdobycie Niepodległości. Na kartach historji purpurą i goryczą łez wylanych wypisane są walki konfederatów Barskich, Insurekcja Kościuszkowska i boje „za naszą wolność i waszą" Legjonów Dąbrowskiego; ile ofiar kosztowało nieudane Powstanie Listopadowe, ile kości polskich rozsianych jest na bezkresnych śniegach Sybiru, w tajgach i kopalniach, w kazamatach twierdzy Petropawłoskiej, Szliselburga i Kufsztajnu, ile szubienic przystroiło się kwiatem polskich patrjotów, co w 1863 r. porwali za broń, aby wyzwolić Ojczyznę z dławiącego uścisku ciemięzców; krew ludu, przelana podczas rewolucji w 1905 roku, trud i męczeństwo Legjonów, co idąc za głosem Komendanta, bagnetami ryły granice „Fej, co nie zginęła" i w walce niejednokrotnie musiały brać na cel braci, we wraże odzianych mundurach; wielkie ofiary w pierwszej wojnie Polski Niepodległej, po którą sąsiedzi już znów wyciągali drapieżne dłonie, — oto długa i bolesna litanja naszych wysiłków, przez które doszliśmy do niepodległego bytu państwowego.



Zawody międzyszkolne w Król-Hucie. Druż. Państw. Sem. naucz. Tarnowskie Góry (Palant I m.)

Gdy przebrzmiały huki armat, które lat tyle niosły zagładę naszym niwom, gdy przygasły wreszcie łuny pożarów — każdy Polak zatknął bagnet w ziemię, a szablę przekuł na lemiesz i jął się pracy twórczej z takiem samem samozaparciem, jak przedtem bronił każdej piędzi przed najeźdźcą.

Owoce naszej pracy i cały nasz dorobek narodowy musimy jednak zabezpieczyć, musimy stworzyć siłę, która dałaby nam gwarancję dalszego rozwoju i rozkwitu. Całego ciężaru obrony nie możemy zrzucić na Armję; nie możemy również polegać na żadnych paktach i układach, które są przejawem mniej lub więcej szczerej chęci pokojowego normowania stosunków pomiędzy państwami. Wszyscy uroczyście wyrzekają się wojny, lecz równocześnie każdy wytęża siły, aby mieć jaknajwiększą ilość karabinów, dział, czołgów i samolotów oraz potężną flotę.

Dlatego musimy czuwać, — cały Naród, nie porzucając pracy twórczej, stanąć musi pod bronią!

Kolejarze, dzierżąc w swych rękach jeden z najważniejszych organów, jakie przyczyniają się do rozwoju gospodarczego Państwa — kolejnictwo, które i podczas wojny jest decydującym czynnikiem wygranej, — mając wysokie poczucie obywatelskiego obowiązku, również stanęli do pracy, zrzeszając się w „Kolejowem Przysposobieniu Wojskowem".

Kolejowe Przysposobienie Wojskowe, pracując pod hasłem „wszystko dla Państwa", jako organizacja bezpartyjna, ma na celu osiągnięcie zadań, które ciążą na każdym kolejarzu jako obywatelu i żołnierzu, a więc, jak

głosi statut: „współdziałanie z władzami rządowemi w kierunku pomnożenia sił obronnych Państwa przez wzięcie czynnego udziału w pracach przysposobienia wojskowego, urabianie karności, dzielności moralnej i fizycznej przez uprawianie wszelkiego rodzaju sportów i krzewienie zamiłowania do ćwiczeń fizycznych, kształcenie swych członków pod względem wojskowym i społeczno - państwowym; popieranie wszelkich usiłowań, zdążających do postawienia kolejnictwa polskiego na najwyższym poziomie sprawności wogóle, a na wypadek mobilizacji lub wojny w szczególności".

Mogą pojawić się głosy, że nie należy kolejarzom zabierać czasu pracami przysposobienia wojskowego, gdyż i tak każdy z nich musi odbyć powinność wojskową i przechodzić potem kilkotygodniowe ćwiczenia w szeregach. Gdy jednak weźmiemy pod uwagę stały postęp techniki wojennej i obszerny materjał, jakiego nie można dokładnie ogarnąć podczas kilkunastomiesięcznej służby, gdy zważymy, że wobec nowoczesnych sposobów walki przy pomocy lotnictwa i gazów, każdy obywatel, a szczególnie pracownik kolejowy, musi być obeznany i wyszkolony w obronie przeciwlotniczej i przeciwgazowej — wówczas zrozumiałą się stanie dla wszystkich idea przysposobienia wojskowego. Pozatem uprzytomnić sobie musimy, że jednym z głównych zadań K. P. W. jest przygotowanie większości kolejarzy do służby wojskowo-kolejowej na wypadek wojny, służby odbywanej częstokroć w zupełnie odmiennych i cięższych warunkach niż normalnie.

Przysposobienie wojskowe nie jest więc „zabawą w wojsko", jak twierdzą niektórzy, lecz szkołą obywateli-żołnierzy i na terenie kolejowym takiej szkoły zabraknąć nie może. „Kolejowe Przysposobienie Wojskowe" wzięło na swe barki trud spełnienia tych zadań i stąd wywodzi się jego istnienie. Niebywale szybkie tempo rozwoju świadczy, że K. P. W. ma rację bytu, i że ogół kolejarzy zrozumiał potrzebę przyjścia z pomocą Państwu.

Kolejowe Przysposobienie wojskowe cele swe osiąga przez tworzenie ognisk przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego wśród pracowników kolejowych i ich rodzin, prowadzenie prac przysposobienia wojskowego, organizowanie zebrań wewnętrznych dla członków, organizowanie odczytów, zebrań dyskusyjnych i t. p., przez wydawanie własnego czasopisma i broszur, oraz popieranie i rozszerzanie wydawnictw ideowo-pokrewnych".

Stawiając sobie za cel podniesienie sprawności kolejnictwa, organizacja nasza nie pominęła również w swym programie fachowego szkolenia swych członków. Ułatwiając pogłębienie fachowej wiedzy ogółu, K. P. W. chce nadto przyjść z pomocą tym, którzy zamierzają przygotować się do egzaminu dla objęcia wyższego stanowiska.

Organizacja sprawuje również opiekę nad materjalnemi potrzebami członków przez Bratnią Pomoc, kasy zapomogowe i pożyczkowe oraz dział ubezpieczeń, pragnąc przytem wpoić w członków K. P. W. tę wielką cnotę obywatelską, jaką jest solidarność społeczna.

Obejmując swą działalnością tak rozległe dziedziny, Kolejowe Przysposobienie Wojskowe grupuje w swych szeregach wszystkich kolejarzy bez różnicy przekonań politycznych i przynależności do związków zawodowych, a stojących jedynie na gruncie państwowości polskiej.



Klub sportowy Gimnazjum Klasycznego Cieszyn.

Praca wre i z każdym dniem powiększają się szeregi kolejarzy, uświadomionych pod względem wychowania obywatelskiego i przygotowanych do służby wojskowej, w każdej chwili gotowych pośpieszyć Państwu z pomocą i odeprzeć wszelkie ataki wrogów zewnętrznych czy wewnętrznych.

W szeregach K. P. W. musi się znaleźć każdy kolejarz, który się czuje Polakiem, aby wspólnym wysiłkiem budować gmach naszego Państwa i złożyć ofiarę swej pracy ku chwale Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

KOBIECE OBOZY LETNIE
P. W. i W. F.

W roku bieżącym odbędą się następujące obozy letnie dla kobiet:

1. Obóz letni Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju, **dla członkiń hufców szkolnych,** na terenie województwa lubelskiego, od 1. VII. do 1. VIII.
2. Obóz letni Org. Przysp. Kobiet do Obr. Kraju, **dla akademiczek i nauczycielek,** w miejscowości narazie jeszcze nieustalonej, od 3. VIII. do 3. IX.
3. Obóz letni Komitetu Przysp. Kobiet do Obr. Kraju, z programem **kursu podinstruktorskiego kat. B.** — w Skolem (woj. stanisławowskie), od 1. VI. do 1. VII.
4. Obóz letni Państwowego Urzędu W. F. i P. W. z programem **kursu instruktorskiego i podinstruktorskiego kat. A.,** w Kościerzynie na Pomorzu, od 5. VII. do 20. VIII.
5. Obóz letni Państw. Urz. W. F. i P. W., z programem **kursu wychow. fizycznego,** w miejscowości jeszcze nieustalonej, od 1. VII. do 1. VIII.

Warunki przyjęcia:

1. Na obóz dla członkiń hufców szkolnych mogą być przyjęte członkinie po minimum rocznej pracy w hufcu z bardzo dobrym wynikiem, stwierdzonym przez komendantkę hufca i dającym gwarancję dalszej owocnej pracy na polu p. w. k.
2. Na obóz dla akademiczek i nauczycielek pierwszeństwo przysługuje tym, które mają za sobą minimum rok pracy p. w. k., zaś na kurs podinstruktorski lub instruktorski nie posiadają wymaganych kwalifikacji. Mogą być również przyjęte osoby z miejscowości, gdzie praca p. w. k. dotąd nie została zapoczątkowana, dające gwarancję, że po zaznajomieniu się z nią, przyczynią się do jej rozwoju w danej miejscowości. Do tej kategorji obozu mogą być przyjmowane tegoroczne maturzystki, odpowiadające wyżej wymienionym warunkom.
3. Na obóz podinstruktorski B. w Skolem mogą być przyjęte kandydatki odpowiadające warunkom jak wyżej, z podkreśleniem warunku wybitnej zdolności w pracy organizacyjnej i instruktorskiej. Obóz przewidziany jest dla kandydatek z cenzusem szkół powszechnych i zawodowych.
4. Na obozy p. w. k. w Kościerzynie: na kurs podinstruktorski A. mogą być przyjęte kandydatki z cenzusem minimum 6 klas szkoły średniej, posiadające świadectwo z ukończenia kursu ogólno-wojskowego, które wykazały w dotychczasowej pracy wybitną ideowość, zdolności instruktorskie i organizacyjne.

   Na kurs instruktorski mogą być przyjęte absolwentki kursów podinstruktorskich, odpowiadające pod względem moralnym warunkom, jak na kurs podinstruktorski.
5. Na kurs wychowania fizycznego mogą być przyjęte kandydatki, pragnące uzupełnić przeszkolenie p. w. k. kursem w. f., którego zadaniem będzie przygotowanie instruktorek gier ruchowych.



Klub sportowy Gimnazjum Żeńskiego Tarnowskie Góry.

Kandydatki na obozy p. w. k. i w. f. winny wykazać się odpowiednim stanem zdrowia, który stwierdza lekarz przez szczegółowe badanie i ogólną opinję. Kandydatki, których stan zdrowia po przybyciu na obóz zostanie uznany przez lekarki obozowe za niedostateczny, będą usuwane, a koszta przejazdów w tym wypadku poniosą władze, polecające kandydatkę.

Kandydatki na wszystkie obozy p. w. k. zobowiązują się w myśl instrukcji Państw. Urzędu w. f. i p. w.: po ukończeniu kursu ogólno-wojskowego (obóz dla hufców szkoln., akademiczek i nauczycielek) do minimum rocznej pracy honorowej p. w. k. w miejscu swego zamieszkania w ilości minimum 2 godz. tygodniowo; po ukończeniu kursów podinstruktorskich A i B, oraz kursu instruktorskiego do minimum 2-letniej pracy p. w. k. na warunkach, jak wyżej.

Kandydatki na wszystkie obozy p. w. k. powinny posiadać umundurowanie według przepisów Państw. Urzędu (instrukcja I. 6875/28, którą posiada każdy komendant obwodowy i powiatowy p. w.) i kostjumy gimnastyczne. Dla członkiń Org. Przysp. Kobiet do Obr. Kraju ustanowiony jest następujący strój gimnastyczny: biała trykotowa lub płócienna koszulka z granatowem obszyciem koło szyi i rękawków, czarne spodenki lekkoatletyczne, fezik biały z granatowo-żółtą wypustką, takież skarpetki, oraz wyekwipowanie, wymienione w deklaracji.

Uczestniczkom wszystkich obozów p. w. i w. f. przysługują bezpłatne przejazdy pod postacią rozkazów wyjazdu. Rozkaz wyjazdu na obóz otrzymają kandydatki u miejscowego komendanta obwodu p. w. na podstawie zawiadomienia o przyjęciu na obóz, rozkaz wyjazdu z obozu w komendzie obozu. Rozkazy wyjazdu należy niezwłocznie po ukończeniu podróży przesłać do D-twa pułku, który rozkaz wydał.

Przepisowe umundurowanie, a mianowicie: kapelusze, bluzy, szarawary, oraz kostjumy gimnastyczne można nabyć w obozie, po uprzedniem zgłoszeniu zapotrzebowania, złożonego wraz z deklaracją. Sprzedaż umundurowania tylko za gotówkę.

U w a g a: należy unikać przywożenia ze sobą na obóz rzeczy zbędnych, jak ubrania cywilne, kolorowe sweatry, nakrycia głowy i t. p.

Zgłoszenia.

Zgłoszenia na wszystkie obozy w formie podpisanych deklaracji, potwierdzonych i zaopinjowanych przez bezpośrednie władze organizacyjne, należy przesyłać na ręce p. Heleny Zarembiny, Kraków, ul. Krasińskiego 32, I p. Jednocześnie z wysłaniem deklaracji do Krakowa, należy wpłacić na konto P. K. O. nr. 18 759 należną sumę z wymienieniem na czeku imienia, nazwiska i celu wpłaty (Na obóz . . . .). Przy wnoszeniu opłat zbiorowych należy oddzielnie przesłać wykaz ze wszystkiemi nazwiskami. Dowody wpłacenia wpisowego należy przesłać do p. Zarembiny razem z deklaracją. Deklaracje kandydatek, które nie wniosą opłaty, wcale nie będą rozpatrywane. Wpłacone wpisowe może być zwrócone tylko w razie nieprzyjęcia kandydatki na obóz.

Bliższych informacji w sprawie obozów udziela instruktorka p. w. k. na województwo śląskie, p. Wanda Dąbrowska, Wojewódzki Komitet W. F. i P. W. Katowice, Pocztowa 11; osobiście lub telefonicznie można się porozumieć w godz. 18—19.

Rodzaj obozu	Opłata	Termin zgłoszeń
1. Dla hufców szkolnych	25 zł.	do 1 czerwca r. b.
2. Dla akadem. nauczyc.	25 zł.	do 1 lipca r. b.
3. Obóz podinstr. B. w Skolem	25 zł.	do 10 maja r. b.
4 Obóz podinstr. A. i inst. w Kościerzynie	35 zł.	do 1 czerwca r. b.
5. Obóz wychowania fizycznego	35 zł.	do 20 maja r. b.

DOOKOŁA POWSZECHNEJ WYSTAWY KRAJ.

16 maja 1929 r. nastąpi nieodwołalnie otwarcie PWK.

Wbrew tu i owdzie pojawiającym się pogłoskom, nie pozbawionym często w istocie swej złośliwych tendencyj, komunikuje się, iż zgodnie z dawno rzuconą zapowiedzią, Powszechna Wystawa Krajowa w Poznaniu otwarta będzie nieodwołalnie dnia 16 maja 1929 r. o godz. 10.

Stan prac na terenach P. W. K.

Prace budowlane na terenach PWK. dobiegają końca. W dniu 15 kwietnia ukończono już kompletnie: roboty elektrotechniczne w Hali Elektrotechnicznej, Wieżę Górnośląską, Pawilon Targu Poznańskiego, Pawilon firmy Lilpop, Rau i Loewenstein, szkołę przy placu Ciętym, Pawilon Browarów, Pawilon Chemji i Meblarstwa, Pawilon Spożywczy, Pawilon Maszyn Rolniczych, Pawilon Produkcji Roślinnej, rzeźby obok Banku Rolnego, Pawilon Ogrodniczy, most na arenie, Pawilon Meteorologiczny, maszty przed westibulem, westibul, Halę Włókienniczą, roboty elektrotechniczne w Hali Centralnej, basen z rzeźbą, elektryczność w Pałacu Targowym, Hala Ciężkiego Przemysłu, Pawilon firmy „Solvey", Pawilon Lotniczy i Samochodowy, teren rządowy wraz z postumentem lotnika, Pawilon Związku Miast, Pawilon Emigracji, bramę przy ul. Śniadeckich, pawilon prasy, most przy ul. Matejki, most przy ul. Wyspiańskiego, Pawilon Centro-Cement, Restauracja Oko-



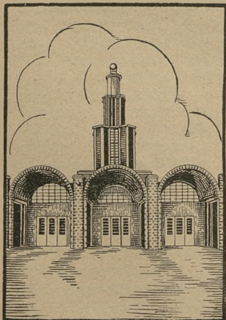
Pawilon Monopoli państwowych przy wejściu na P. W. K. od strony Dworca.

cin, Pawilon firmy Fuchs, Pawilon firmy „Wuka“, Pawilon Doświadczalnictwa, trybuny, muszlę do orkiestry, Pawilon Spółdzielczości rolniczej, parkany, Pawilon Łowiectwa, Pawilon Meljoracji, Pawilon firmy Buszczyński i dancing.

100 000 młodzieży szkolnej zgłosiło już swój przyjazd na PWK.

Komitet dla spraw Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego zarejestrował dotychczas liczbę 100 tysięcy uczestników wycieczek młodzieży szkolnej, które przybędą na PWK. Jest to już połowa przewidzianego uczestnictwa młodzieży. Największa liczba zgłoszeń napłynęła z Warszawy i okręgu warszawskiego, najmniejsza zaś z okręgu lwowskiego. Mała ilość zgłoszeń ze Lwowa tłumaczy się tem, że młodzież szkolna z okręgu lwowskiego odwiedzi zapewne Wystawę dopiero we wrześniu.

Masowy przyjazd młodzieży szkolnej na Powszechną Wystawę Krajową jest faktem ogromnej doniosłości. PWK będzie żywym obrazem Polski współczesnej, a przeto młodemu pokoleniu da dużą sumę wiadomości, rozszerzy horyzonty myślowe i ugruntuje jego wiedzę o Polsce. Żaden wykład ani książka nie przemówi tak żywo i plastycznie do młodzieży, jak Wystawa.



Pawilon Międzynarodowy Targów Poznańskich na P. W. K.

Niewątpliwie starsze pokolenie ułatwi zwiedzenie Wystawy tym rzeszom młodzieży, które jeszcze nie zgłosiły uczestnictwa w wycieczkach na PWK.

Dorobek lotnictwa polskiego na PWK.

W dziedzinie rozwoju lotnictwa polskiego zdołaliśmy stworzyć wartościowy dorobek i pomnożyć ogólno-ludzkie uwieńczone sukcesem zdobycze na tem polu.

Dorobek ten zaprezentowany będzie w roku bieżącym w pawilonie przemysłu lotniczego na Powszechnej Wystawie Krajowej, gdzie jako wystawcy wystąpią cztery polskie firmy: Plage i Laśkiewicz w Lublinie, Samolot w Poznaniu, Państwowe Zakłady Lotnicze i Wytwórnia Samolotów w Białej Podlaskiej. Wystawione w pawilonie tym płatowce i silniki będą wyłącznie polskiego pomysłu i konstrukcji. Silniki, chłodzone powietrzem, polskiej konstrukcji, zaprezentują firmy Avia i Autoremont. Dalsze zdobycze nasze na tem polu wśród surowców pomnoży wypróbowany z dużem powodzeniem t. zw. alupolon, polski duraluminium, produkowany przez Walcownię Metali w Dziedzicach.

Podkreślić należy, że w dziedzinie lotnictwa naszego posiadamy również artykuł eksportowy, którym są fabrykowane przez firmę Plage i Laśkiewicz śmigła oraz części uzbrojenia samolotów (wyrzutniki).

Orkiestra Namysłowskiego na P. W. K.

Na czas Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu zakontraktowana została popularna w całej Polsce, zagranicą a nawet na drugiej półkuli orkiestra ludowa Namysłowskiego.

Zespół muzyczny Namysłowskiego zostanie powiększony i ściągać na siebie będzie uwagę



Główne wejście Westybulu PWK. wraz z wieżą.

zwiedzających nietylko ślicznemi melodjami swojskich kujawiaków i mazurków lecz i nowemi malowniczemi strojami narodowemi.

Eksponaty wychodźtwa polskiego przybywają na PWK.

Już przed świętami Wielkiejnocy nadeszły do Poznania eksponaty z polskich środowisk we Francji i Belgji. W drodze znajdują się eksponaty skupień polskich zamieszkałych w odległych od Ojczyzny państwach jak: Brazylji, Argentyna, Stany Zjednoczone, Chiny i t. d.

Według doniesień komitetów organizacyjnych, wszystkie objekty, mające znaleźć miejsce w pawilonie wychodźtwa „Polonja Zagranicą“, będą w Poznaniu najpóźniej do 25 kwietnia tak, że na dzień otwarcia PWK (16 maja) urządzenie dekoracyjne wszystkich stoisk w pawilonie zostanie w porę wykończone.

Tereny PWK. malowniczym kwietnikiem.

Poza pouczającym obrazem Polski współczesnej, jaki tworzyć będzie przez swój całokształt Powszechna Wystawa Krajowa, stanowić będzie również przez estetyczne rozwiązanie jej dekoratywnej strony ciekawe malowniczo zjawisko. Dekoracje ogrodni-

cze prowadzone są na terenach PWK z wielkim rozmachem. Wystarczy nadmienić fakt, że w dniu otwarcia Wystawy, o ile warunki atmosferyczne dopiszą, na terenach PWK zakwitnie około 50 000 tulipanów, 200 000 bratków oraz tysiące innych kwiatów, które barwnemi wstęgami i plamami, tworzyć będą wspaniałą dekorację Wystawy.

Zawody balonów wolnych podczas PWK. w Poznaniu.

W dniu 15 sierpnia b. r. odbędą się w Poznaniu, z okazji Powszechnej Wystawy Krajowej, a dla uczczenia dziesięciolecia aeronautyki wojskowej, pierwsze w Polsce międzynarodowe zawody balonów wolnych. Zawody te organizuje Aeroklub Rzeczypospolitej Polskiej, który do udziału w nich zaprosił aerokluby z 27 państw, któremi są: Anglja, Niemcy, Argentyna, Austrja, Belgja, Brazylija, Chiny, Danja, Hiszpanja, Stany Zjednoczone, Finlandja, Francja, Węgry, Włochy, Japonja, Norwegja, Holandja, Peru, Portugalja, Rumunja, Jugosławja, Szwecja, Szwajcarja, Syrja i Liban, Czechosłowacja, Urugwaj, a wreszcie Turcja. W sprawie udziału Rosji w zawodach balonów wolnych w Poznaniu toczą się obecnie pertraktacje.

Wzloty balonów wolnych są niezmiernie interesującem widowiskiem. Pierwsze większe zawody tego rodzaju odbyły się w Niemczech w r. 1906, w latach zaś późniejszych odbywały się już w szeregu państw. Do najbardziej popularnych należą zawody balonowe o puhar Gordon-Bennetta (amerykańskiego dziennikarza), w których wielokrotnym zwycięzcą jest jeden z najsławniejszych pilotów Demuyter (Belg). W Polsce, krajowe zawody balonów wolnych zorganizowane zostały poraz pierwszy w r. 1925 o puhar wędrowny imienia pułk. Wańkowicza i od tego czasu odbywają się one co roku w Warszawie. W r. 1927 na zawodach w Pradze Czeskiej 2 balony polskie uzyskały bardzo zaszczytne (II i V) miejsce.

W zawodach poznańskich wezmą udział 2 balony polskie „Wilno" i „Gdynia" o pojemności 1200 m³, wykonane w całości w kraju.

Rekordy na balonach dopuszczonych do zawodów w Polsce, należą w chwili obecnej do Stanów Zjednoczonych Am. Półn. Rekord długości lotu wynosi 26 godz. 46 min., zaś rekord odległości 920 km 348 m.

Niewątpliwie zawody balonowe są jedną z najwspanialszych sportowych atrakcyj, które się odbędą podczas Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu.

Próby widowisk na PWK. już się rozpoczęły.

W tych dniach rozpoczęły się pierwsze próby do widowiska „Za Króla Jana", które wystawione będzie na wielkiej arenie terenów zachodnich PWK. W próbach bierze udział 15 pułk ułanów.

Największy i najefektowniejszy w Polsce wodotrysk.

Osobliwość Powszechnej Wystawy Krajowej.

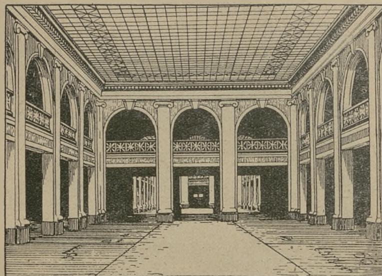
W sobotę dnia 13 b. m. odbył się pierwszy pokaz funkcjonowania nowowybudowanego wodotrysku na terenach PWK w Parku Wilsona, wodotrysku, który jeśli chodzi o rozmiary, jest największym w Polsce i wogóle zalicza się do największych w Europie. W kształcie swoim wodotrysk ten stanowi gwiazdę o rozmiarach 20×20 m. przyczem sam środek, skąd wytryska główny strumień wody jest wybudowany również w formie gwiazdy o rozmiarach 5×5 metrów. Wszystkie pasma wody, których jest 16, z rozmaitych punktów i w dowolnych kombinacjach, zdążają jednak ku środkowi, przez co dają nader efektowny obraz gry strumieni wodnych, mieniących się w blaskach słońca, a wieczorem w świetle reflektorów różnokolorowych. Wodotrysk, pędzony si-



Wnętrze dancingu. -Projekt inż. arch. J. Mullera. Konstrukcja: pełne więzary łukowe z desek; rozpiętość 18 m. Największa kopuła drewniana w Europie.

łą motoru elektrycznego zaprojektowany został przez inż. Bronikowskiego. Koszta budowy wodotrysku wyniosły 120 tys. zł.

Próba funkcjonowania wodotrysku odbyła się w obecności nacz. dyr. PWK. dr. Wachowiaka, zaproszonych gości, przedstawicieli prasy i licznie zgromadzo-



Wnętrze hali przemysłu metalowego na P. W. K.

piękna gra strumieni wodnych, z których jeden wzbija się aż na 22 m wgórę.

nych fotografów. Próba wypadła naprawdę imponująco, a obecni byli wprost zdumieni pięknością obrazu, jaki stanowi w sobie prze-

Ceny i rodzaje biletu wstępu na PWK.

Uregulowano już kwestję cen i rodzajów kart wejściowych na PWK.

Bilety będą zasadniczo dwojakiego rodzaju: jednorazowe i wielorazowe. Pozatem przewiduje się bilety ulgowe.

Bilet jednorazowy, zwykły, uprawniający do jednorazowego wstępu na teren wystawowy kosztować będzie 4 zł. Stempel na bilecie oznacza dzień, w którym bilet uprawnia do wstępu na PWK.

Ceny biletów wielorazowych ustalono w ten sposób, że bloczek obejmujący 7 biletów wstępu ważnych na 7 dni kosztować będzie 15 zł.

Legitymacja miesięczna (z fotografją) — 20 zł.

Legitymacja stała (na czas trwania PWK) — 50 zł.

Cena każdej dalszej legitymacji dla członków rodziny wynosi 40 zł.

Bilety ulgowe uprawniające do jednorazowego wstępu, przyznaje się:

rodzinom, składającym się conajmniej z 5 osób (opłata wynosi 2 zł. od osoby);

studentom, szeregowym, podoficerom, robotnikom, służbie (od osoby 2 zł.);

uczestnikom wycieczek, składającym się conajmniej z 25 osób (od osoby 2 zł.);

uczestnikom zgłoszonych wycieczek studenckich, szkolnych, robotniczych i wojskowych (szeregowcy i podoficerowie), składającym się z więcej niż 50 osób, a zwiedzającym Wystawę w czasie uprzednio uzgodnionym z dyrekcją Powszechnej Wystawy Krajowej (od osoby 1 zł.);

dzieciom poniżej lat 14 w towarzystwie rodziców lub przełożonych (po 1 zł.);

dzieciom biorącym udział w wycieczkach szkolnych (za bilety zakupione zgóry na trzyrazowe wejście: 2 zł.).

Bilet wstępu na Wystawę po godzinie 6 kosztuje 0,50 zł.

Dzieciom w towarzystwie rodziców lub przełożonych po godzinie 6 (0,30 zł.).

Dzieci poniżej lat 5 w towarzystwie rodziców lub przełożonych nie opłacają wstępu.

Osobne wstępne pobiera się za wejście do Pawilonu Łowiectwa, Pałacu sztuki i Palmiarni (po 1 zł., młodzież 0,50 zł.).

Posiadanie legitymacji stałej uwalnia od uiszczenia wymienionych opłat dodatkowych.

Dyrekcja PWK zastrzega sobie prawo poczynienia wszelkiego rodzaju zmian w powyższym regulaminie.

BYDGOSZCZ NA SZLAKU SULEJÓWEK-BELWEDER W DNIU 19. MARACA BR.

Marsz lub raczej marszobieg Sulejówek — Belweder w dniu 19-go marca, tj. dnia Imienin I. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, cieszy się nadzwyczajnym uznaniem, a razem świadczy udział zawodników w r. 1926 — 390, w 1927 — 1001, w 1928 — 1508 i bieżącym — 2041, doliczając do tej liczby 157 kolarzy z drużyn co da liczbę — 2198 członków.

Bydgoszcz i na tem polu nie dała się zdystansować, wystawiając aż trzy drużyny, wojskową — 62 pp. Wlkp., Związku Strzeleckiego obwodu Bydgoszcz i P. W. miasta Bydgoszczy. Ostatnie dwie drużyny zostały wysłane przez Powiatową Komendę P. W. miasta Bydgoszczy w porozumieniu z Miejskim Komitetem W. F. i P. W., który na ten cel udzielił subwencji w wysokości 280 zł, pozatem na rachunek wyjazdu złożyli datki: p. dyrektor Polbieski — 300 zł, Związek Strzelecki obw. Bydgoszcz 167,40 zł i inni obywatele — 70 zł, czyli razem 817,40 zł. Ofiarodawcom składa się niniejszem najserdeczniejsze podziękowanie. Z tego wydatkowano na przejazd do Warszawy i z powrotem dla 28 członków po 18,60 zł — 520,80 zł, prze-

wóz dwóch rowerów — 14,40 zł, wpisowe do marszu — 30 zł; resztę wydatkowano na wyżywienie 3-dniowe 28 ludzie w Warszawie.

Drużyny bydgoskie wyjechały dnia 18 marca br. o godz. 2.08 pociągiem osobowym do Warszawy. Po połączeniu się z innemi drużynami marszowemi z Kujaw i Pomorza na dworcu głównym w Warszawie pod dowództwem p. Kowalkowskiego Ignacego z Bydgoszczy odmaszerowały do Okręgowej Komendy Związku Strzeleckiego na Pradze ul. Jagiellońska 31. Z tamtąd na przydzielone kwatery w 30 warszawskim pułku piechoty w Cytadeli.

Kwestja wyżywienia nie była zbyt sprężyście zorganizowana w Warszawie. Kolację wydawano o zbyt późnej porze. Ale nasi potrafili zaprowizować się w kasynach podoficerskich i spółdzielni.

Pobudka lub raczej ogólne wstawanie nastąpiło o godzinie 5-tej z rana. Pijemy herbatę, poczem zbiórka. Następnie odmarsz na dworzec wschodni, skąd około godziny 8,30 wyjechaliśmy do Sulejówka. Wysiadamy, podążamy przed dworek Marszałka Józefa Piłsudskiego. Stajemy przy starcie. Drużyny żeńskie ruszyły w ostrem tempie, ale coprawda żeńskiem, bo za parę chwil przekonaliśmy się, jakie tempo mają drużyny męskie, a szczególnie wojskowe. Zanim jednak zawołano nas na start, poszliśmy zdać płaszcze na samochody i odżywić się. Kręgi kiełbasy, płaty chleba i ciepły, wonny płyn herbaty w ostrem tempie były niszczone przez kandydatów na mistrzów marszowych Polski. Jednocześnie odbywało się zaopatrywanie poszczególnych zawodników w wikt na „drogę" — czekolada i cytryny ginęły w kieszeniach.

Skład drużyn przedstawiał się jak następuje: nr. 67 P. W. miasta Bydgoszczy: Druzynowy Wronkowski Franciszek, Wilda Zygmunt, Jagła Maksymiljan, Żuchełkowski Kazimierz, Kufel Leonard, Woźniak Jan, Winiarski Jerzy i Rogalski Leon z Towarzystwa Powstańców i Wojaków Bydgoszcz—Bielany, Sooblewski Józef i Borowicz Marcin z Sokoła Bydgoszcz I., Lewicki Stanisław z Zw. Podof. Rez. Bydgoszcz oraz Jasiński Paweł i Szczodrowski Jan — niestowarzyszeni.


Zawody międzyszkolne w Król-Hucie. Druż. Państw. Sem. naucz. Tarn. Góry (m. II)

Nr. 130 — Związku Strzeleckiego: Drużynowy. Kowalkowski Ignacy i Palikowski Władysław, Burczyk Leon, Lewandowski Franciszek, Czarnecki Maksymiljan, Głowacki Józef, Tysler Leon, Żółć Józef, Kościelniak Ignacy, Klemczak, Wierzchosławski, Kajzer Franciszek i Bayer Józef, wszyscy ze Związku Strzeleckiego obwodu Bydgoszcz. Pozatem naszych rowerzystów Janowskiego Leona z Sokoła I. Bydgoszcz i Śmigielskiego Franciszka ze Związku Strzeleckiego przydzielono do innych drużyn marszowych w charakterze sędziów.

Drużyny startują według kolejności numerów po dwie jednocześnie w odstępie jednej minuty. Mamy za współpartnera nr. 68 drużyny 19 pp. ze Lwowa. „Hop!" — I 26-głowe kłębowisko z impetem rzuciło się naprzód. Skręcamy w lewo. Nasi współzawodnicy nie zwalniając tempa uzyskują kilka metrów przewagi. Staramy się nadrobić. Wiara rozpoczyna sapać. A piechury gnają. Po trzech kilometrach walki musimy popuścić, bo jednego „zatyka". Ponieważ próba przeboju zawiodła, zastosowujemy tempo marszu do naszych sił. Słabsi oddają karabiny i biegają ciągle, pozostali zaś zmieniają krok marszowy w bieg i naodwrót z tem, aby nierozciągać drużyny ponad 30 mtr., jak przewiduje regulamin marszu.

Sprawa przedstawia się fatalnie, mdleją siły innym, mamy w drużynie trzech kandydatów na odpadnięcie, a odpaść może tylko jeden, więc w rozterce duchowej i zrezygnowaniu przepuszczamy kilka innych drużyn, które mają mniej kandydatów na „wybrakowanie". W Rembertowie tuż przed nami zapada zapora na rampie kolejowej, by przepuścić pociąg, koło Gocławka jeden z kandydatów na „wybrakowanie" odpada. Niezdatny do marszu. Nie mamy czasu na zajmowanie się opatrunkiem i pozostawiając to służbie sanitarnej marszu — zwiększamy tempo. W międzyczasie od startu do chwili wybrakowania członka naszej drużyny minęło nas 9 innych drużyn. Teraz zaś zwiększając tempo rozpoczynamy wymijać inne drużyny marszowe. Wyniki są. Tuż przed mostem Poniatowskiego mijamy 3 drużyny, na moście pokonywujemy 2 drużyny, za mostem mija nas wojskowa drużyna, którą my znowu wymijamy na 200 mtr. przed metą, pozatem we wspaniałym finiszu w Alejach Ujazdowskich pokonywujemy 2 inne drużyny i przy oklaskach tysięcznych tłumów i okrzykach „Niech żyje Bydgoszcz" (trzeba zaznaczyć, że każdy z zawodników miał przypięty na lewej piersi emblemat P. W. z herbem miasta i napisem „m. Bydgoszcz" czytelny z odległości kilku metrów, wykonany przez tut. firmę „Sport-Błoch") — wspaniale finiszujemy, chociaż w nienajlepszym czasie, ale w doskonałej formie.

Nasz żywiołowy pęd naprzód od Gocławka przy jednoczesnem transportowaniu dwóch, a chwilami i trzech słabszych zawodników (trzymali się pasów silniejszych) zawdzięczamy doskonałym marszobiegaczom jakiemi byli w naszej drużynie pp. Wronkowski Franciszek, Wilda Zygmunt, Woźniak Jan i Szczodrowski Jan.

Uzyskany czas, coprawda o 26 minut lepszy od rekordowego w roku 1926, blisko że wyrównywujący rekord 1927 r., jest tem minimum, jakie możnaby było osiągnąć, gdyby drużyna została inaczej skompletowana oraz gdyby sportowcy miasta Bydgoszczy więcej się zainteresowali marszo-


Klub sportowy Seminarjum Żeńskiego Nowa Wieś.

biegiem, i tak jak warszawskie gwiazdy sportowe, wystąpili w barwach m. Bydgoszczy.

Nie trzeba dodawać, jak ważne znaczenie propagandowe ma podobny występ, a w szczególności zwycięstwo nad całą elitą wyrazu siły i sprawności Polski państwowotwórczej.

Drużyna Związku Strzeleckiego uzyskała nieco lepszy czas od drużyny P. W., a drużyna wojskowa 62 pp. lepszy od strzeleckiej. Każda z wymienionych drużyn zajęła zaszczytne miejsce w swojej konkurencji.

Ten występ należy uważać jako próbę i jednocześnie zapoznanie się z konkurencją i trasą marszobiegu oraz warunków nieodzownie potrzebnych dla zwycięstwa, które streszczam jako wskazówki dla tych, którzy wezmą udział w ogólno-polskich zawodach w dniu 19 marca następnego roku. A więc potrzebny jest po pierwsze — dobry, silny i wytrzymały materjał sportowo-ludzki, po drugie — długotrwały trening marszobiegu i umiejętny rozkład sił i zgrany rytm marszu lub biegu, co szczególnie podnosi drużynę psychicznie i pozatem pełne kieszenie czekolady mlecznej i 3—4 pomarańcze (które dla smakołyka-sportowca nie stanowią obciążenia i zabieranie ich jest regulaminem dozwolone).

Uważając występ drużyn bydgoskich po raz pierwszy w marszobiegu Sulejówek — Belweder za całkowicie udany, chociaż bez efektownego wyniku w postaci pierwszych miejsc, należałoby by odpowiednie czynniki pomyślały o upominkach dla uczestników w postaci dyplomów lub żetonów.

Paja.

DZIAŁ SPRAWOZDAWCZY P. W. i W. F.

ZAWODY STRZELECKIE Z BRONI MAŁOKALIBROWEJ W MIKOŁOWIE.

Dnia 26 maja 1929 roku odbędą się zawody strzeleckie z broni małokalibrowej dla członków P. W. Powiatowej Komendy P. W. w Mikołowie.

Do zawodów winien wystawić każdy oddział P. W. trzech najlepszych strzelców, którzy nie odbyli jeszcze służby wojskowej.

Warunki zawodów.

Odległość 80 metr., tarcza 10 pierścieniowa o średnicy 50 cm. 5 strzałów leżąc, bez podparcia, 5 z pozycji klęczącej i 5 strzałów z pozycji stojącej. Pierwsze dwa strzały będą pokazane.

Sposób obliczania.

Suma punktów stanowi iloczyn sumy pierścieni przez ilość trafionych.

W razie większej ilości trafionych w tarczy, odrzuca się najlepsze strzały.

Termin zawodów.

Początek zawodów dnia 26 maja 1929 r. o godz. 12 min. 30. Kolejność strzelania zespołów ustali się przez losowanie.

Zawodnicy otrzymają ulgowe przejazdy.

Nagrody.

Najlepsi strzelcy otrzymają nagrody osobiste w postaci złotych, srebrnych i bronzowych żetonów — najlepszy zespół otrzyma nagrodę przejściową na jeden rok w postaci precyzyjnej broni małokalibrowej, która przechodzi na własność po trzechkrotnem zdobyciu.

Ambicją każdego oddziału winno być wyeliminowanie ze swojego stanu najlepszych strzelców. W tym celu należy przeprowadzić jaknajczęściej trening w strzelaniach do tarcz szkolnych, oraz zawody eliminacyjne w każdym oddziale i tak dobranych strzelców wydelegować na zawody ogólne.

Najlepsi strzelcy Powiatowej Komendy P. W. w Mikołowie, wezmą udział w zawodach strzeleckich, urządzonych przez Wojewódzki Komitet W. F. i P. W. w Katowicach.

Zebrania.

W ub. tygodniu odbyło się zebranie Komisji Wychowania Fizycznego miasta Bydgoszcz w Ratuszu.

Przewodniczył p. prof. Timler, sekretarzował p. por. Matuszewski. Po odczytaniu projektowanego programu wiosennego święta W. F. przez sekretarza oraz po przeprowadzeniu kilku mniejszych zmian, przyjęto program zawodów w dniu 3-go maja br. Jednocześnie uchwalono zorganizować sztafetę kolarską Bydgoszcz—Toruń—Bydgoszcz.

Pozatem uchwalono rezolucję zwrócenia się do Magistratu z prośbą o wystawienie kilku stojaków z koszami w różnych częściach miasta Bydgoszczy, celem umożliwienia młodzieży treningu w piłkę koszykową.

Klub sportowy „Astorja".

W ub. tygodniu odbył swe plenarne posiedzenie klub sport. „Astorja". Na posiedzeniu tem dowiedzieliśmy się, że klub należy do klasy B i posiada sekcje: piłki nożnej (4 drużyny), lekkoatletyczną, pływacką, szermierczą, bokserską, gier ruchowych i sportów zimowych. Klub posiada 95 członków, w tem 5 członków honorowych (dyr. Strzyżowski, Poczekaj, Gorodzki i Bernaczek).

Klub istnieje przy Tow. Powstańców i Wojaków, Macierz — Bydgoszcz, z ramienia którego opiekują się Klubem pp. dyr. Strzyzowski, Janowski, Miński i Dończyk. Zarząd klubu stanowią: pp. Krupa — prezes, Zieliński — sekretarz, Drązkiewicz — skarbnik i W. Kawałek — kier. sekcji gier i sportów. Klub należy do Pomorskiego Zw. Piłki Nożnej — gdzie reprezentują klub pp. Krupa, Wesołowski i Kawałek W., oraz Pom. Zw. Lekkoatletycznego — repr. p. Krupa.

Ze sprawozdań zarządu dowiedzieliśmy się, że sezon rozgrywek w piłkę nożną rozpoczęto w dniu 10 marca br. i dotychczas rozegrano 14 meczy, z czego wygrano 8 meczy, przegrano — 4 i nierozstrzygniętych — 2 mecze ze stosunkiem bramek 60:30 na korzyść „Astorji". Pozatem rozegrano w 1-szym kwartale br. 3 mecze w ping-pong, z czego 2 wygrano i 1 przegrano; stosunek bramek 26:28 i 5 meczy w piłkę koszykową: 3 wygrano, 1 przegrano i 1 nierozstrzygnięty; stosunek bramek 86:122.

Stan kasy: Klub posiada saldo z 1-go kwartału br. w wysokości 186.54 zł.

Sprawa przyłączenia Bydgoszczy do Pomorza na indeksie.

Znowu wypłynęła na porządek dzienny kwestja przyłączenia miasta Bydgoszczy do Pomorza. My, jako sportowcy, ze szczególną radością witamy powrót tej sprawy i z całego serca życzymy pomyślnego jej załatwienia, czyli zaaprobowania tylko tego, co stworzyło samo życie, które już oddawna wysunęło Bydgoszcz, jako naturalną stolicę Pomorza.

Przyłączenia Bydgoszczy do Pomorza żądamy w interesie ogólno państwowym oraz aby ukrócić ten stan dwupańskości, a w niektórych kwestjach i bezpańskości jaki istnieje w Bydgoszczy w sprawach wychowania fizycznego i sportu, o czem najlepiej świadczy ostatni wielki zatarg Miejskiego Komitetu W. F. i P. W. a Radą Miejską.

Do omówienia tego zatargu przejdę w następnych korespondencjach.

Z POSIEDZENIA ZARZĄDU OKRĘGOWEGO OGÓLNEGO ZW. PODOFICERÓW REZERWY NAD ROZWOJEM RUCHU P. W. I W. F. — KATOWICE.

W środę, dnia 10 kwietnia br. o godz. 3.30 zagaił prezes Noconń zebranie Zarządu Okręgowego. Po odczytaniu protokółu z ostatniego zebrania, który został bez poprawek przyjęty, złożyli swe sprawozdania wszyscy referenci zarządu. W dalszym ciągu omówiono sprawy Tygodnia Propagandy Podoficera Rezerwy, który odbędzie się od niedzieli, dnia 21 kwietnia do niedzieli, dnia 27 kwietnia włącznie. W czasie tym przystąpi się do organizowania jaknajwiększej liczby Podoficerów Rezerwy, oraz zakładania kół w tych miejscowościach, które ich nie posiadają.

Na powyższe zebranie przybyli z ramienia Dowództwa 23 Dywizji i 21 Dywizji Górskiej wszyscy oficerowie P. W. i W. F. w osobach: p. majora Bendrowskiego, 75 pp.; kpt. Nosaczewskiego, 75 pp.; kpt. Łuczaka, 73 pp.; kpt. Mazurkiewicza, ppor. Otrębskiego, 11 pp.; por. Gawrycha, 75 pp.; por Smendry, 3 pp.; por. Zawadzkiego, 75 pp. Posiedzenie to miało charakter bardzo poważny, a zwłaszcza, iż chodziło o ścisłą współpracę Ogólnego Związku Podoficerów Rezerwy z Władzami Wojskowemi pod względem P. W. i W. F. Z referatów Panów Oficerów stwierdzonem zostało, że niemal wszystkie koła Og. Zw. Podof. Rez. w Wojew. Śl. podjęły już, a niektóre jeszcze są w przygotowaniu do podjęcia programowej pracy P. W. i W. F., wytkniętej ze strony Władzy Wojskowej, tak, że Og. Zw. Podof. Rez. stanie wkrótce na wysokości swego zadania. Zamykając powyższe zebranie prezes Okręgowy złożył serdeczne podziękowanie wszystkim Panom Oficerom za ich obszerne zobrazowanie pracy P. W. i W. F. w Ogólnym Związku Podoficerów Rezerwy.

Wszelkie

Artykuły Sportowe

w najwyższym gatunku poleca:

Cennik na żądanie.



Klubom, Szkołom i Wojsku dogodne warunki.

Wytwórnia Artykułów Sportowych i Gimnastycznych

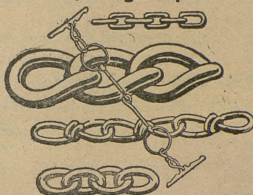
„OLIMPJADA"

Warszawa, ul. Warecka 5.
Fabryka „ „ 8.

Zjednoczenie Polskich

Fabryk Łańcuchów

Sp. z ogr. odp.



KATOWICE

Skrytka pocztowa Nr. 17.
Telefon 393. 397. 517. 518.
Adres telegr. „ŁAŃCUCHY" Katowice.

„Esko Sporting", Kraków

Zjednoczone Fabr. Artykułów Sportowych
KRAKÓW — ulica RETORYKA 22.



P. S Sprzedaż detal. uskuteczniamy po cenach fabrycznych
W FIRMIE „ESKO-SPORTING"
KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA 14.

Poleca się do wykonania wszelkiej odzieży dla chłopców i dorosłych na miarę, w jak najkrótszym czasie. Wielki wybór gotowej konfekcji w trwałem wykonaniu z dobrą podszewką po cenach przystępnych.

Śląska Fabryka Mundurów i Konfekcji Cywilnej

Józef Połomski

Rydułtowy
Telefon Rydułtowy 64 i 69.

Specjalność:
Wykonanie mundurów dla wszystkich organizacyj jak: Sokołów, Powstańców, Kolejarzy, Policji, Wojskowych. Straży Pożarnej itp.

Śląski Urząd Wojewódzki
w Katowicach

Katowice, dnia 11 kwietnia 1929 r.

Liczba z O. P. II 2122/29.

KONKURS!

Wydział Oświecenia Publicznego Województwa Śląskiego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady nauczycielskie na rok szkolny 1929/30 w państwowych i komunalnych szkołach średnich ogólnokształcących:

1) Państwowe gimnazjum polskie w Bielsku	—	1 gimnastyk.
2) Państwowe gimnazjum w Katowicach	—	1 germanista, 2 matematyków i fizyków.
3) Państwowe gimnazjum klas. w Król. Hucie	—	1 polonista, 1 gimnastyk, 1 nauczyciel śpiewu.
4) Państwowe gimn. matem. przyrod. w Król. Hucie	—	1 matematyk
5) Państwowe gimnazjum w Lublińcu	—	1 katecheta obrządku rz. kat. 2 filologów klasycznych, 1 germanista.
6) Państwowe gimnazjum w Mikołowie	—	1 filolog klasyczny, 1 matematyk, 1 naucz. śpiewu.
7) Państwowe gimnazjum w Mysłowicach	—	1 matematyk.
8) Państwowe gimnazjum w Pszczynie	—	1 filolog klasyczny, 1 germanista.
9) Państwowe gimnazjum w Rybniku	—	1 polonista, 1 gimnastyk z robotami ręcznemi.
10) Państwowe gimnazjum żeńskie w Tarn. Górach	—	1 posada nauczycielki filol. klas. 1 języka polskiego, 1 matematyki - fizyki.
11) Komunalne gimnazjum w Nowym Bytomiu	—	1 matematyk.
12) Komunalne gimnazjum w Rozdzieniu	—	1 matematyk i fizyk, 1 polonista.
13) Komunalne gimnazjum w Siemianowicach	—	1 germanista, 1 gimnastyk.
14) Komunalne gimnazjum w Szarleju	—	1 germanista.
15) Miejskie gimnazjum w Żorach	—	1 filolog klasyczny, 1 polonista, 1 gimnastyk z robotami ręczn. lub rysunk.

O powyższe posady ubiegać się mogą kandydaci, mający pełne kwalifikacje.

Podania zaopatrzone w legalizowane dowody studjów i egzaminów, metrykę urodzenia i życiorys należy przesłać drogą urzędową do Wydziału Oświecenia Publicznego Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach do dnia 31 maja 1929 r.

Za Wojewodę:

Dr. Saloni m. p.

Naczelnik Wydziału

Wojewódzki Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego

ubezpiecza od dnia 1 maja wszystkich swoich członków P. W.

w Towarzystwie Ubezpieczeń

„VITA"

na wypadek śmierci na **1000 zł.,** a na wypadek niezdolności do pracy skutek nieszczęśliwego wypadku na **4000 zł.** Odpowiedzialność Towarzystwa zaczyna się od chwili przybycia członka na miejsce zbiórki a kończy po zakończeniu ćwiczeń. Wszelkie wypadki należy natychmiast zgłaszać odpowiedniemu Powiatowemu względnie Miejscowemu Komitetowi W. F. i P. W.

Towarzystwo Ubezpieczeń „VITA"

Oddział Katowice

Ubrania zawodowe, płachty nieprzemakalne, koce nieprzemakalne dla koni, guma i asbest. Dostawa wszelkich materjałów technicznych dla kopalń, hut i fabryk

Noczyński, Katowice

Sp. z ogr. odp. — ulica Marjacka Nr. 18 a

Biuro Techniczno-Handlowe

Telefon Numer 520.

Skrzynka pocztowa Nr. 414.

„SAM" SPÓŁKA AKC. MÜNSTERMANN

Tel. 11 i 577 KATOWICE Rok założ. 1881.

Odlewnie Żelaza i Bronzu, Fabryka Armatur i Maszyn.

CIĘŻKIE ARMATURY dla przewodów parowych, wodnych, gazowych, naftowych, a to: zasuwy, zawory, kurki, hydranty, studnie i. t. d.

WSZELKIE PRZYBORY KANALIZACYJNE i WODOCIĄGOWE. — BRONZY FOSFOROWE, KWASOODPORNE i SPECJALNE.

BRONZY KUTE o wytrzymałościach aż do 100 kg. mm.

Katalogi i prospekty bezpłatnie

„CONCORDIA-IMPORT-EKSPORT"

SP. AKC.

Chemikalja dla przemysłu i aptek:

KATOWICE,

ulica Sokolska Nr. 4,

Telefony: Nr. 205, 566 i 2075.

Nowo odnowiona

Restauracja Baru Krakowskiego

Poleca śniadania, obiady, kolacje. Bufet obficie zaopatrzony w zimne i gorące zakąski — Wódki krajowe i zagraniczne. — — Piwa — dobrze pielęgnowane. —

Katowice, ul. Poprzeczna 19.

Maks Boriński

Specjalność: Glacè-Irchowe rękawiczki — Artykuły dla panów. Z wyborem chętnie do usług.

Katowice G. Śląsk. Telefon 2448.

KINO CAPITOL

Największe i najelegantsze kino Górnego Śląska

KATOWICE ul. Plebiscytowa

Dwa razy w tygodniu zmiana programów wytwórni

Europejskich i Amerykańskich

KONKURS

na posady lekarzy w Zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku

Śląski Urząd Wojewódzki rozpisuje

konkurs na 3 posady lekarzy w Zakładzie dla umysłowo chorych w Rybniku

Do powyższych posad przywiązane jest uposażenie służbowe według VIII względnie VII stopnia służbowego ustawy uposażeniowej z dnia 9. X. 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11 poz. 924) w brzmieniu ustawy z dnia 8 VII 1925 r. (Dz. U. Śl. Nr. 11 poz. 28) Ponadto otrzymują lekarze pobierany obecnie przez urzędników wojewódzkich 30% dodatek psychiatryczny, mieszkanie służbowe, opał i inne udogodnienia.

Warunki przyjęcia: obywatelstwo polskie, ukończone studja lekarskie i o ile możności odbycie praktyki lekarskiej w zakładach psychiatrycznych.

Przy równych kwalifikacjach kandydaci pochodzący z województwa Śląskiego mają pierwszeństwo.

Podanie należycie udokumentowane, do których dołączyć należy ponadto życiorys, świadectwo zdrowia, wystawione przez lekarza urzędowego i metrykę urodzenia, wnieść należy do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Samorządowy) do dnia 20 maja 1929 r.

Za Wojewodę:

Naczelnik Wydziału

DR. SALONI m. p.

ULŻYJ SOBIE
Meridiolem
antys.-kosmet.
Najlepszy do nacierania ciała.
Meridiol
„G"

B. Sommerfeld
BYDGOSZCZ
ZA PRACE POSTĘP
Największa fabryka pianin w Polsce
Filja Katowice ul. Szopena 2 :: Telefon 1939.
Produkcja roczna 1500 pianin.

Kino Rialto

Największe kino na Górnym Śląsku wyświetlające filmy wytwórni europejskich i amerykańskich.

We wtorki i piątki zmiana programów.

Katowice
ulica świętego Jana 24 telefon 831.

STOCK Cognac Medicinal

wszędzie do nabycia.

J. Smoczyk, Katowice

ul. 3-go Maja 7, tel. 1494

Zegarki kieszonkowe, na rękę, ścienne i stojące. - Biżuterja złota i srebrna platery.

Puhary, [illegible] nagrody sportowe i zegarki do biegu. :: Warsztat reparacyjny w domu.

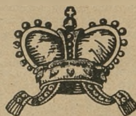


Uważać na znak ochronny!



Od wielu lat używany i jako najlepszy uznany!
Niezbędny dla sportowców i turystów, wzmacnia nerwy i ożywia, doskonały środek do masowania!

Wszędzie do nabycia!



Żądajcie tylko pierwszorzędne piwa szlachetne

BROWARU KSIĄŻĘCEGO

w Tychach G. Śl.

Już są do nabycia ozdobnie oprawne tomy
obejmujące dotychczasowe numery:
„Na Straży" 1927, 1928 i 1929 Nr. 1-6.
Można je zamawiać wprost w Administracji. Cena **zł. 20.**
Wysyłamy również za zaliczeniem pocztowym.

Centralna Komisja Dostaw

Związku Harcerstwa Polskiego
Warszawa, ul. Traugutta 2
Telefon 145-54 .·. P. K. O. konto 536

dostarcza ze składu i na zamówienia

Całkowity Ekwipunek dla Przysposob Wojsk. Młodzieży

Bluzy, spodnie, pasy, furażerki, obuwie itp. Namioty, śpiwory, koce, piedy, łóżka polowe itp. :: Kotły polowe, kupły brezentowe naczynia obozowe itp. :: Toporki, saperki, kilofy, linki, itp. :: Tornistry, plecaki, worki brezentowe do brudnej bielizny itp.

Nadto **wszelkie artykuły z dziedziny sportu, wychowania fizycznego turystyki itp.**

CENNIKI NA ŻĄDANIE.

Wysyłka na prowincję za pobraniem.

Przedłużenie terminu konkursu.

Śląski Urząd Wojewódzki zawiadamia, że termin wnoszenia podań do Wydziału Oświecenia Publicznego w Katowicach o stanowisko dyrektora Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych w Katowicach przesuwa się do dnia 31-go maja 1929 roku.

Za Wojewodę

Dr. Saloni m. p.
Naczelnik Wydziału

Rok założenia 1898.

Dom Sportowy Stadjon

Grodzka Nr. 26. **KRAKÓW** Telefon Nr. 1596.

Wzrastający z każdym dniem ruch wychowania fizycznego wymaga coraz to większego zapotrzebowania sprzętów sportowych, przeznaczonych do użytku sportów letnich, oraz zimowych.

Dzięki temu zrozumieniu ważności sportu, zapotrzebowania na sprzęty sportowe tak wzrosły, że byliśmy zmuszeni nawiązać kontakt z najpoważniejszemi firmami zagranicznemi, jak i również założyć własne warsztaty na poszczególne przybory sportowe, których fabrykacja jest oparta na wzorowych wyrobach zagranicznych.

Ogół sportowców oddający się z zamiłowaniem grze w tenisa przyjął z wielkiem zadowoleniem wiadomość, że założyliśmy własną fabrykę rakiet tenisowych, jedyną dzisiaj w Polsce, a nie ustępującą w jakości fabrykatom angielskim. Dążeniem firmy istniejącej od r. 1898 jest zasłużyć sobie na zupełne zaufanie ze strony Szan. Odbiorców, a liczne uznania dziękczynne ze sfer wojskowych, oraz szkół, dają rękojmię o jakości towarów, oraz solidnej obsługi.

POLECA W WIELKIM WYBORZE:

Przybory sportowe jak: Piłki nożne różnego rodzaju. Koszulki footbalowe. Buty footbalowe. **Przybory do lekkiej atletyki:** Oszczepy. Liny. Kije do palanta. Slopery. **Przybory do tenisa:** Rakiety. Futerały do rakiet. Buciki tenisowe **Przybory do boksu.** Rękawice. Gruszkowe piłki. Kompletne piłki. Buciki. Aparaty ścienne. **Przybory do szermierki:** Szable niklowane. Maski. Florety. **Przybory do walki na bagnety.** Karabiny. Napierśniki. Maski. Rękawice. **Artykuły różne:** Koszulki dla cyklistów. Spodenki dla cyklistów. Ochraniacze goleni do hokeya. Piłki hokeyowe. Amerykańska guma do żucia.

WARUNKI SPRZEDAŻY I DOSTAWY:

Wysyłkę uskutecznia się na koszt i ryzyko odbiorcy. Koszta opakowania zostają po własnej cenie obliczone. Dostawa loco Kraków. Za zaliczką wysyłamy tylko po otrzymaniu zadatku

UDZIELAMY RÓWNIEŻ ULG W PŁACENIU.

LINJE LOTNICZE „LOT"

Rozkład Lotów

Warszawa	7.30		Codziennie	19.50
Katowice	9.45		z wyjątkiem	17.35
„	10.45		niedziell	17.00
Kraków	11.15			16.00
Kraków	6.45	18.05	codziennie	
Katowice	7.15	17.35	oprócz niedzieli	
Katowice	10.25	17.15	Poniedziałki	
Barno	12.25	15.05	środy i piątki	
Berno	12.40	14.50		
Wiedeń	13.30	14.00		
Katowice	10.25	16.30		
Wiedeń	12.55	14.00		

Przewóz Pasażerów — Poczty — Towarów.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświeczenia Publicznego
L. O. P. III-2156.

Śląski Urząd Wojewódzki ogłasza

KONKURS

na stanowisko dyrektora Śląskich Zakładów Naukowych w Katowicach

Stanowisko to jest do objęcia natychmiast. Najpóźniejsze obsadzenie tego stanowiska nastąpi z dn. 1 sierpnia 1929 r.

O stanowisko to ubiegać się mogą dyplomowani inżynerowie mechanicy elektrotechnicy hutnicy, chemicy i budownictwa, posiadający długoletnią praktykę zawodową w przemyśle.

Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie unormowane ustawą z dnia 9. X. 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 924) wraz z 40% dodatkiem wojewódzkim.

Podania należycie udokumentowane wnosić należy do dnia 1-go maja 1929 r. do Wydziału Oświeczenia Publicznego w Katowicach.

Za Wojewodę:

DR. SALONI m. p.

Naczelnik Wydziału.

REDAKTOR: KPT. SMOŁUCHA TADEUSZ. ODP. REDAKTOR: LEN TADEUSZ.
WYDAWCA: WOJ. KOMITET W. F. i P. W. W KATOWICACH. DRUK K. MIARKA, SP. WYD. Z OGR. ODP. W MIKOŁOWIE.